

MISLAV ČAVAJDU

Kralj

“Nevjerojatno kako
Nekako to ostane”

Već prvi nastup na završetku 62. dubrovačkog festivala proslavio je Mislava Čavajdu. Uloga Edipa u „Kralju Edipu“ kao da je sudbinski bila predodređena za mladoga glumca. U novoj sezoni upravo započelih 63. Dubrovačkih ljetnih igara zagrao je ponovno moćno ulogu zlosretnog kralja. O glumačkoj karijeri, o ulozi Edipa, o festivalskom ansamblu, o Gradu i Igrama, ovim povodom uz razgovor s mladim zagrebačkim glumcem, u kojem se predstavlja i kao slobodni umjetnik.

Osim jednogodišnjeg angažmana u riječkom HNK-u i jednogodišnjeg angažmana u zagrebačkom &TD-u u prošlom vremenu, ne mogu se pohvaliti stalnim angažmanom. Slobodni sam umjetnik, a u ovim kriznim vremenima prisiljen sam razmišljati o što skorijem stalnom zaposlenju – priznaje.

> **Može li sjajna uloga Edipa kojom ste osvojili i Orlando doprinijeti tom ostvarenju?**

Ja se nadam. Mislim da se sve negdje zapisuje u kozmosu i da će se vratiti jednoga dana; a opet nikad ne možete biti sigurni, nikad se ne zna što vam nosi sudbina. Priliku koja mi je pružena, kao još uvijek mladom glumcu, iskoristio sam. Imao sam veliku želju igrati ulogu Edipa, iako mi je prošlo ljeto bilo pretrpano ponudama. Naime, već sam bio prihvatio ulogu za Kazalište Ulysses kad mi je stigla ponuda za Edipa. U prvi mah sam odbio, jer nisam htio riskirati ne iznijeti najkvalitetnije tako značajnu ulogu. No, ponuda je bila zaista izazovna. Pristao sam i dao najbolje od sebe što sam mogao. Nažalost, dogodila se i

A S POVODOM

evska uloga "Kralja Edipa"

o tijelo pamti. Već od prvih proba nismo imali problema s obnavljanjem predstave upisano u tjelesni kôd, pogotovo u nekim stresnim situacijama"

"Ponuda je bila zaista izazovna. Pristao sam i dao najbolje od sebe što sam mogao. Nažalost, dogodila se i ta gruba ozljeda koljena na probi, ali ni to me nije zaustavilo jer imam veliku odgovornost prema Igrama i prema ulozi"

ta gruba ozljeda koljena na probi, ali ni to me nije zaustavilo jer imam veliku odgovornost prema Igrama i prema ulozi.

> **Ozljeda je, stjecajem okolnosti, dodala rekvizitu, dva crna lakirana štapa, neophodno pomagalo u izvedbi, a od pomagala prometnuli su se vještima baratanjem u dodatnu čaroliju ulozu, detalj koji je zadržan kao još jedna posebnost vašeg Edipa.**

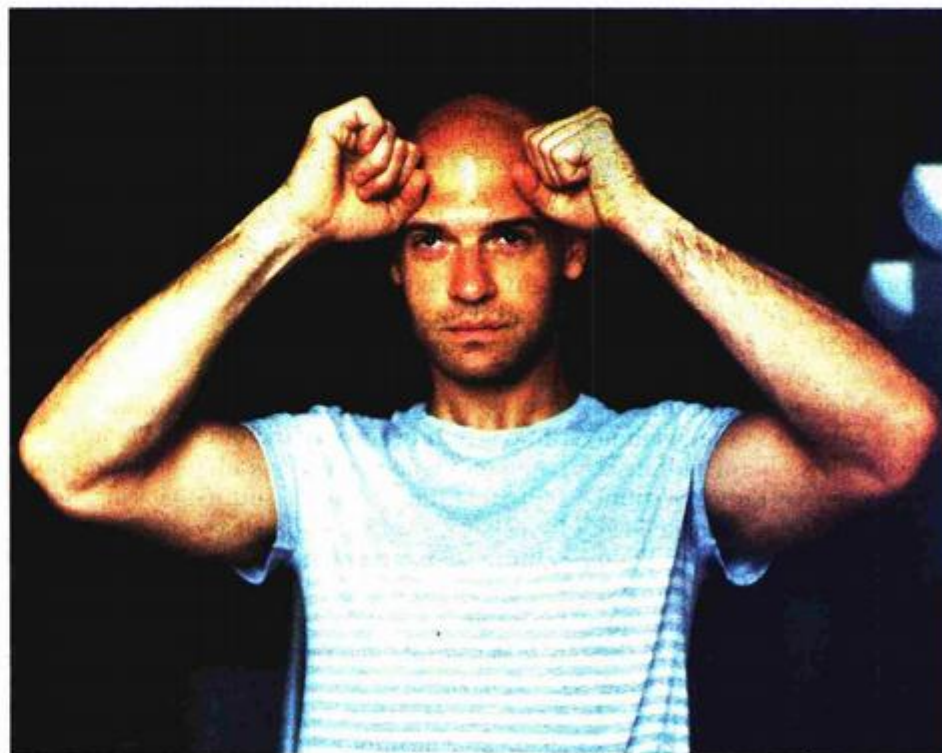
Nisam htio odustati nakon ozljede jer za mene kazalište još uvijek tre-

ba imati životnu notu. Želio sam vidjeti što donosi i ozljeda koja se dogodila u nezgodnom trenutku, kako je iskoristiti i njome dati životnost kazalištu. U tome sam imao veliku podršku cijelog ansambla. Trebalo je i njima puno hrabrosti, izbaciti se iz nekih sigurnih tračnica po kojima smo dotad vozili. Morali su se prilagoditi novoj situaciji i ja sam zahvalan svima. Na kraju smo dobili još nešto sudbinsko u predstavi koja je

dobila na snazi, možda još jedan štih koji je nedostajao. Nevjerojatno je kako je zatim na samo jednoj probi sve aranžirano s takvom lakoćom.

> **Jeste li već surađivali s redateljem Eduardom Milerom?**

Ovo je naša prva suradnja. Zahvalan sam redatelju Mileru što je imao hrabrosti angažirati me, a odabrao me je na preporuku ravnateljice drame Dore Ruždjak Podolski. O gospodinu Mileru mo-

Mislav Čavajda maestralno je odigrao ulogu Edipa foto: Željko Tutnjević

gu govoriti s najdubljom poštovanjem kao vrhunskom redatelju, kazališnom eruditu, intelektualcu. Jednake pohvale i zahvalnost mogu uputiti cijelom ansamblu, svim umjetnicima i suradnicima, i iskazati oduševljenje scenskim prostorom parka Umjetničke škole iz kojega kao da je nekim čudom stvorena autentična Teba.

> **Dramski program Igar ove godine započeo je s Edipom, i to s pet izvedba u nizu kao svojevrsno vraćanje duga publici.**

Nevjerojatno kako tijelo pamti, već od prvih proba nismo imali problema s obnavljanjem predstave. Nekako to ostane upisano u tjelesni kôd, pogotovo u nekim stresnim situacijama. Nije bilo teško vratiti ni tekst, ni mizanscen, čak nam je ostalo malo vremena za nadogradnju, za još potpuniji doživljaj. Kako je nezgoda poremetila broj izvedaba, a interes publike bio velik, željeli smo je 'obeštetiti' na samom početku sezone.

Kojim kazališnim djelima po Vašem glumačkom izboru dajete prednost: klasičnim ili suvremenim? U dosadašnjoj glumač-

koj karijeri imao sam sreću okusiti raznolikost kazališta. To me veseli, volim istraživati raznolikost. Ne izdvajam klasična djela od suvremenih, ali zanimljiv mi je suvremeni kôd. Kazalište mora pratiti događanja i vrijeme u kojem živimo. Mislim da moramo odgovarati izazovima koji nam dolaze u susret, približiti ih publici koja je sve zahtjevnija. Ta je suvremenost neizbježna, premda ljudi imaju potrebu s vremena na vrijeme dobiti i mjeru svestremene klasike. Puno se toga još uvijek može ponuditi publici.

> **Prvenstveno ste kazališni glumac.**

Nisam se htio iskazivati na bilo koji način, ni kao kazališni glumac, kako su me neki već proglasili. Ne slažem se jer postoji puno različitih interpretativnih medija, među kojima i film, u kojima bih se želio okušati. U svakom slučaju, veselim se svakoj različitosti koja mi dolazi ususret. Uza sve, tu je i velika odgovornost koja me prati od početka karijere, i koje se ne mogu odreći. Gluma je moj životni poziv i kroz odgovornost

moram ostvariti samoga sebe, koliko god nekome ona bila minorna i beznačajna u teškim vremenima koja nas okružuju.

> **Vaše mišljenje o kazališnim pokušajima osuvremenjivanja klasika.**

U tome treba pažljivo znati odabrati bit zbog koje se radi ta predstava danas, paziti da se ne uguši ona ljepota koju nose grčki klasici. Nevjerojatno je kako nakon dvije tisuće godina progovaraju takvom suvremenosti!

Za Mislava Čavajdu Dubrovnik i Dubrovačke ljetne igre nisu nepoznanica. Premda je na Igrama prvi put nastupio prošloga ljeta, godinama, još od studentskih dana, posjećuje Grad i Festival. A koje predstave izdvaja?., Vidjeti Vojnovićevu Dubrovačku trilogiju u autentičnom dubrovačkom ambijentu jest poseban događaj. Možda zvuči neskromno, ali je iskreno, izdvojio bih i "Kralja Edipa". Mislim da je to dobra predstava koja puno progovara o današnjem vremenu i odgovornosti pa zaslužuje izvedbu i iduće godine. Sonja Seferović

Unisona uigranost predstave

Ponovno su zidine drevne Tebe 'oživjele' od 14. do 18. srpnja u parku Umjetničke škole, kao moćno vladarsko sjedište, ali i kao mjesto strašne tragedije, kao grobnica. Festivalski dramski ansambl s redateljem Eduardom Milerom započeo je s "Kraljem Edipom" dramski program 63. Dubrovačkih ljetnih igara,

s prošlogodišnjom premijerom prikazanom u samoj završnici festivala. Nakon godine dana predstava je ponovno zabljesnula u svoj kazališnoj veličini, glumačkoj, redateljskoj, scenskoj, glazbenoj. Potresna Sofoklova tragedija odjeknula je ponovno u zidinama grada svom težinom grijeha ocuobojstva, incesta, najvećih strahota ljudskog usuda koji su zatekli Edipa. Iako je strašne grijehe počinio iz neznanja, sebe kažnjava na najgori način, osljepljujući se jer "kod zdravih očiju nije vidio što zapravo radi". Jedina je njegova krivnja što nije znao. Zato visoki stupanj njegove odgovornosti proizvodi teški samokažnjavajući čin. Čavajda je složenu ulogu Edipa besprijekorno ostvario, čemu je već prošle godine svjedočila Nagrada Orlando. No, predstava je unisono uigrana od cijelog Festivalskog ansambla, kojoj su dostojan obol dali: Doris Šarić Kukuljica (Jokasta), Livio Badurina (Kreont), Vilim Matula (Tiresija), Alen Liverić (Svećenik), Jelena Lopatić (Glasnik), Vladimir Dulčić (Pastir), Zborovođa Ivan Peternelj, Zbor – studenti Akademije dramskih umjetnosti iz Zagreba. Vrijedan kazališni dar koji zaslužuje trajanje i u trećoj sezoni, kako je s razlogom poželio i protagonist Čavajda.